

AANVAARDEN EN VERBINDEN

Maandag 29 juni viert de Rooms-Katholieke Kerk het hoogfeest van Petrus en Paulus. Het feest verbindt ons automatisch met Rome. De mannen stierven immers volgens de overlevering in de Eeuwige Stad als martelaar. Het hoogfeest richt de schijnwerpers op twee zuilen van de vroegste Kerk. Twee apostelen die als missionarissen vissers van mensen zijn geworden. Beide mannen hebben een duistere kant. Paulus was immers voor zijn bekering een felle bestrijder van de christelijke gemeenschap. Vanuit religieus fanatisme heeft hij letterlijk bloed aan de vingers. Zo was hij verantwoordelijk voor de dood van Stefanus, de eerste martelaar van de Kerk. En ook Petrus was geen geloofsheld. Heel pijnlijk is het gegeven dat hij Jezus tot drie maal toe heeft verloochend. Het redden van zijn eigen leven was voor hem belangrijker dan de trouw aan zijn Heer en vriend.

Vrede en vergeving

En toch heeft God beide mannen niet afgeschreven. Paulus gebruikt na zijn bekering zijn energie om een ijverig missionaris te zijn. Vanuit de vrede en vergeving van Christus reist hij door het gehele Middellandse Zeegebied om overal de naam en het evangelie van Christus bekend te maken. En na de opstanding komt Christus Petrus met zijn vrede tegemoet en krijgt hij een vooraanstaande plaats in het apostelcollege. Deze gegevens kunnen voor ambtsdragers troostend zijn. In ieder geval geldt dat voor mij als bisschop. Ik hoef geen modelgelovige te zijn maar mag mijn ambt vervullen, gedragen door Gods vergevende liefde. Zoals Petrus en Paulus kunnen hedendaagse ambtsdragers leven vanuit goddelijke aanvaarding.

Racisme en discriminatie

Ik ben ervan overtuigd dat deze geloofsnotie ook vandaag uitermate belangrijk is. In onze kerken en samenleving zien wij allerlei vormen van polarisatie. Het zoeken en vinden van werkbare compromissen voor de grote noden van de tijd dreigen buiten beeld te raken. Geen aanvaarding en verbinding maar wantrouwen en uitsluiting zijn tekenend voor deze gepolariseerde situatie. De laatste weken hebben onze media veel bericht over racisme en discriminatie. Na de tragische dood van een zwarte man door politiegeweld in de Verenigde Staten is een golf van protest over heel de wereld gegaan. En vanuit christelijk perspectief terecht. Er is immers sprake van marginalisatie en er zijn machtsverschillen, gekoppeld aan kleur en herkomst. Dat zou niet moeten mogen want God is de Schepper van alle mensen en Hij bemint ieder van ons.

Jesse Jackson

Recent vroeg de Amerikaanse predikant Jesse Jackson aan onze premier om Zwarte Piet te verbieden. Historisch is Zwarte Piet een complex thema met waarschijnlijk wortels in de voorchristelijke cultuur. De directe band met racisme is daarom discutabel. Toch is Zwarte Piet voor niet weinig tijdgenoten een racistisch symbool geworden. Een onderdanige zwarte knecht van een witte bisschop. Voorstanders en tegenstanders voeren het debat vaak fel en soms zelfs met geweld. In dit debat worden standpunten verabsoluteerd. Stellingen worden geponeerd en er wordt niet of nauwelijks geluisterd naar de ander. Zwarte Piet als voorbeeld van racisme versus Zwarte Piet als voorbeeld van onze Nederlandse identiteit. Een compromis lijkt mij echter goed mogelijk. Wordt de Nederlandse identiteit echt aangetast als Zwarte Piet evolueert tot een roetveegpiet? Veel burgers willen hun eigen schaduw niet onder ogen zien en zoeken gemakkelijk een zondebok. Dialoogtafels waar wederzijds zorgen en pijn gedeeld kunnen worden, zouden uitermate heilzaam kunnen zijn.

Tederheid

Juist de kerken benadrukken het belang van ontmoeting, dialoog en onderlinge vriendschappen. Vanuit het elkaar aanvaarden, ook met verschillende standpunten, blijven wij en Paulus, leven van Gods aanvaarding. Die goddelijke aanvaarding zouden wij in Kerk en samenleving meer moeten laten doorwerken. Paus Franciscus spreekt regelmatig over een *revolutie van de tederheid*. Graag houd ik een pleidooi voor mildheid en barmhartigheid in de huidige kerkelijke en maatschappelijke debatten zoals onze God mild en barmhartig is voor ieder van ons en de zon laat opgaan over goeden en slechten.

Mgr. Dr. Gerard De Korte, bisschop van 's-Hertogenbosch en referent voor Kerk en Samenleving namens de Nederlandse Bisschoppenconferentie.